No. 121. 1847.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dingsdags, Donderdags en Zaturdags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 3,00; voor de buitensteden *f* 3,50; franco door het geheele Rijk. *Brieven*, *Gelden*, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG, 10 APRIL.

AMSTERDAM, 9 April.

Voor Ierland.

Van 7 April, 12 uur des namiddags.

Bedrag der vorige opgave		*f* 30582,37
Door den heer Mr. Arriens, te Utrecht, eene nadere bijdrage van den eerw. Pastoor te Harmelen, en deszelfs gemeente	» 27,57½	
Van den Boekhandelaar van den Heuvel, H. J. te B.	» 10,—	
Nogmaals voor Ierland	» 1,—	
Van N. N.	» 4,—	
Iets voor Ierland	» 0,50	*f* 40,07½
Uit het Vicariaat van Limburg		*f* 142,45
Nog door tusschenkomst van den welEerw. heer Pastoor Jorna, te Harlingen	» 7,50	
Door tusschenkomst van den heer A. ...men, te Breda: Van den heer L. E. *f* 3,- J. S. *f* 1,- Een onbekende *f* 4,- Den heer G. *f* 5,- Tezamen	» 13,—	
Van een onbekende in bankpapier	» 64,45½	
Uit de offerbus in de Kerk te Linne (dekenaat Roermond) voor Ierland	» 12,75	
Nog uit Haarlem, een coupon *f* 6,18½ en *f* 1,- Te zamen	» 7,18½	
Den 8 April is bij de Commissie alhier ingekomen: Van B. Y.	» 3,—	*f* 31250,54
Totaal		*f* 30872,78½

Tot Vrijdag 9 April, des middags ten 12 ure.

Er is dezer dagen bij het huis der lords, door Spaansche fondsenhouders in Engeland een smeekschrift ingediend, waarin drie beschouwingen worden ontwikkeld, ten eerste, dat Spanje aan zijne verpligtingen kan voldoen, ten tweede, dat Spanje zulks wil, en ten derde, dat het daartoe des noods zoude kunnen worden genoodzaakt.

Op de tweede beschouwing valt niets aan te merken; want niemand twijfelt er aan, of elke regering in Spanje zal begeerig zijn, om de buitenlandsche schuldeischers zoodra mogelijk geheel te vreden te stellen. Het is niet mogelijk, dat eenig staatsman ooit met een anderen wil kan zijn bezield, omdat de eer van een land, zoo wel als het openbaar welzijn, dat onafscheidelijk verbonden is aan het crediet, in de eerste plaats vorderen, dat een volk getrouw zij aan aangegane verbindtenissen.

Op de twee andere beschouwingen veroorlove men ons eenige aanmerkingen; de zaak is van te veel gewigt voor ons land, dat ook voor een aanzienlijk gedeelte in de Spaansche schuld is betrokken, dan dat het niet nuttig zoude zijn, de zaak van alle zijden toe te lichten.

Men zegt: Spanje kan zijne finantiën regelen op zulken voet, dat het bij magte wordt, om aan zijne verpligtingen te voldoen. Wij willen gelooven, dat de gemaakte berekeningen juist zijn; wij hebben daarenboven niet de minste reden, om ze in twijfel te trekken, wij moeten ze dus aannemen. Maar, men heeft daarbij over het hoofd gezien, dat Spanje, alvorens iets gewigtigs tot hervorming der finantiën te kunnen ondernemen, vooral behoefte heeft aan de rust, welke noodig is, om een ministerie te vestigen, gelegenheid te geven om een plan te maken, kracht om het tot wet te brengen, en tijd om het uit te voeren. Is iets van dat alles in het Schiereiland aanwezig? Niets minder. Er is daar aan geen geregelden toestand te denken. De eene verwikkeling verdringt er de andere, en de ministeriën volgen er zich zoo spoedig op, dat Spanje niet kan gezegd worden een gouvernement te bezitten. De ministers staan uit de wrijving der passiën op, om door haar ook weer te worden omvergeworpen, alvorens zij van hunne taak kennis hebben genomen. Zij gelijken comedianten, die op het theater verschijnen, om er eenige vertooning te maken, in een gewaad ontleend aan de magthebbenden der aarde, en onmiddellijk daarop, als de gordijn is gevallen, den geborduurden rok verwisselen met het kleed van den burger. Inderdaad den ministeriën in Spanje wordt geen langduriger bestaan gegund, dan dat zij ter naauwernood den tijd hebben, om gelukwenschingen te ontvangen, en eenige parade te maken. De dankbetuigingen van een minister zijn nog niet aan zijne gelukwenschers teruggebragt of de gordijn valt wederom, en een nieuw personeel treedt op. Neen, bij zulke onbestendigheid kan van regeling van finantiën geen sprake zijn. Er zij eerst vastheid van bestuur, alvorens daaraan kan worden gedacht.

Deze aanmerking is tevens voldoende om ook de derde beschouwing gansch ter zijde te stellen. Maatregelen van dwang, om Spanje tot de vervulling van hare schuldpligten te brengen, zouden in de gegevene omstandigheden alleen kunnen dienen, om de verwikkeling der Spaansche aangelegenheden nog te vergrooten, dat is, het opruimen van den Augias-stal der finantiën nog meer te bemoeijelijken.

Overigens, is het niet zeer naïef, dat men de behulpzame hand van het Engelsch bestuur inroept, om de schuldvordering in Spanje te doen gelden, terwijl de Engelsche politiek meer dan iemand de hand heeft in de beroeringen, die het schier-eiland verontrusten? En zoude het kabinet van Londen het kunnen wagen middelen van geweld tegen Spanje aan te wenden, als het alles inspant, om, tegen welken prijs ook, zijn verloren of bedreigden invloed daar te herwinnen? Daarmede moge zich het *Handelsblad* vleijen, dat met eene goedige *bonhomie* in de twee laatste nummers zijne goedgeloovige meening ontwikkelt over de bewuste petitie; maar men kan zeker zijn, dat, zoo lang de politieke belangen van Engeland geene ernstige houding tegen Spanje vorderen, zoo lang ook lord Palmerston de schuldeischers van Spanje met woorden zal paaijen.

Wij hebben in een onzer vorige Nommers, naar aanleiding van verschillende berigten, voorkomende zoowel in Engelsche als Fransche dagbladen, onze levendige verontwaardiging betuigd over de kwade praktijken, welke, volgens die berigten, door het *Genootschap der Vrienden* in Ierland zouden aangewend worden, ten einde de door de *Vrienden* in hunnen ontzettenden nood ondersteunden, in hunne trouw aan het voorvaderlijk geloof aan het wankelen te brengen. De Heer Mollet, de eenige vertegenwoordiger van het *Genootschap der Vrienden* hier te lande, haastte zich, tegen den inhoud dier berigten en tegen onze daaraan ontleende gevolgtrekkingen te protesteren, en wij deden, om der waarheidswille, niets liever dan aan zijne verklaring eene plaats te geven in ons Blad. De Heer Mollet bepaalde zich echter niet bij deze verklaring, maar trad, door tusschenkomst van een zijner vrienden in correspondentie met den Heer Jos. Bewley, te Dublin, die hem nopens het besproken punt een voor zijn, en evenzeer voor ons gevoel zeer bevredigend antwoord gaf, dat de Heer Mollet de goedheid heeft gehad ons mede te deelen, en dat wij zeker in zijn geheel aan onze lezers zouden schenken, dwong ons bestek ons niet, ons tot eenige weinige uittreksels te bepalen. Onder anderen dan schrijft de Heer Bewley aan den Heer Jos. Forster te Tottenham, het volgende:

»De heer J. S. Mollet kan aan diegenen zijner landgenooten, welke tot gemelde (R. K.) godsdienst behooren, de verzekering geven, dat, wel verre dat de Vrienden gebukt zouden gaan onder den invloed van eenigen sectengeest, een groot gedeelte der giften van het genootschap aan R. K. Geestelijken is ter hand gesteld om uitsluitend door dezen te worden uitgedeeld; dat die geestelijken grootendeels leden zijn van de committés, aan welke onze giften worden uitgereikt; dat onderscheidene klooster-gestichten giften in levensmiddelen hebben ontvangen, ten einde te voorzien in het voedsel van de kinderen, die zij verzorgen, en dat zij ons daarvoor met hunne zegeningen hebben overladen.

»De heer J. S. M. kan bovendien zijnen landgenooten, of medeburgers van de R. K. Godsdienst verzekeren, dat dit niet-bestaan van naar secten-geest zweemende gevoelens, bij het verleenen van hulpbetoon, zoo als dit bij deze vreesselijke bezoeking noodzakelijk geworden was, niet uitsluitend den Vrienden eigen is, maar dat de Protestanten, onder welke benaming ook, en daaronder vooral de geestelijken begrepen, zich met de meeste hulpvaardigheid en volstrekte belangloosheid beijverd hebben in het aanwenden van pogingen om hunne ongelukkige landgenooten van den hongersnood te redden, zonder zich op eenigerlei wijze te bekommeren om, of onderzoek te doen naar de geloofsbegrippen, die zij mogten toegedaan zijn, vermits deze, in zulke omstandigheden, volstrekt niet in aanmerking mogen komen."

Z. H. heeft den Hoogeerw Heer J. H. Scholten, oud-apostolisch prefect der Nederlandsche Oost-Indische zendingen, benoemd tot surnumerair geheim kamerheer. Z. M. heeft den H. Ew. Heer Scholten het aannemen en dragen der daartoe betrekkelijke insignën vergund. (*Godsdienstvr.*)

Het ontwerp van wet tot verzekering van de vereevening der uitgaven, voortvloeijende uit de wetten van 6 Maart en 25 Junij 1844, bepaalt de begrooting der uitgaven en de raming der middelen, overeenkomstig de daarbij gevoegde tabellen A en B, van welke tabellen het volgende de voorname inhoud is:

A. STAAT van berekeningen voor de begrooting der uitgaven, te bestrijden uit de middelen, bij de wet van 6 Maart 1844 vastgesteld:

I.	10 ten honderd van de krachtens art. 20 der wet van 6 Maart 1844 ingetrokken Certific.	*f* 3,325,705,83
II.	Courtagie overeenkomstig art. 17 der wet van 6 Maart 1844	» 227,700,00
III.	Kosten van administratie, drukloonen, enz.	» 205,000,00
IV.	Aflossing van schuld aan de Nederlandsche Handel-Maatschappij	» 22,027,775,18
V.	Dekking van den achterstand over 1840 en vroegere jaren	» 3,050,000,00
VI.	Tegemoetkoming in schade, veroorzaakt door milit. inundatiën in Noord-Braband, Zeeland en Limb.	» 600,000,00
VII.	Aanvulling van 's rijks inkomsten: *a.* Nadeelig slot over het dienstj. 1841 *f* 156,957,70½; *b.* id. 1842 *f* 8,490,715,35; *c.* id. 1843 *f* 4,643,580,72	» 13,291,253,77½
VIII.	Aanvulling van 's rijks inkomsten over het dienstjaar 1844	» 3,825,300,00
IX.	Aflossing van schulden	» 76,143,162,00
X.	Kosten van roijement van Certific.	» 3,450.00
	Beschikbaar van de opbrengst der vrijwillige geldleening, tegen eene rente van 3 ten honderd, en bijdrage, bij art. 1 en 12 der wet van 6 Maart 1844 (*Staatsblad* N°. 14) opengesteld, ten einde krachtens art. 16 dier wet tot aflossing van schulden ten laste van het rijk te worden aangewend	» 735,21½
		f 122,700,082,00

MIDDELEN.

I.	Deelneming in de vrijw. geldl.	*f* 120,856,861,00
II.	Vrijwillige bijdrage	» 1,843,221,00
		f 122,700,082,00

B. STAAT van berekeningen voor de begrooting der uitgaven en raming der middelen, op grond der wet van 25 Junij 1844:

UITGAVEN.

Art. I. Uit de leening van *f* 35,000,000 tot de tegeldemaking van obligatiën, rentende 4 ten honderd, ten laste van 's rijks Overzeesche Bezittingen, opengesteld bij koninkl. besluit van 13 April 1844.	*f* 22,752,437.00
Art. II. Aflossing van schulden ten laste van het rijk krachtens art. 3 der wet van 25 Junij 1844.	» 77,967,500.00
Art. III. Vergoeding en courtage van de verwisselde kapitalen tot een gezamentlijk bedrag van *f* 227,218,000	» 8,459,745.00
Art. IV. Onkosten op de tegeldemaking van de kapitalen krachtens § 6 en 7 van art. 63 van het traktaat van 5 Nov. 1842.	» 377,414.94
Art. V. Onkosten betrekkelijk de verwisseling en plaatsing van nationale schuld, krachtens art. 11 der wet van 25 Junij 1844.	» 156,729,98
Transporteren	*f* 109,713,826,92

Transport ƒ 109,713,826,92

Art. VI. Weder-inkoop ter vernietiging van een kapitaal, groot ƒ 83,000 nationale schuld, rentende 4 ten honderd, hetwelk gebleken is te veel te zijn daargesteld. . . . . » 75,322 50

Overschot. . . . . » 180.32½

ƒ 109,789,329.74½

MIDDELEN.

Art. I. Het beschikbare van de opbrengst der vrijwillige geldleening. ƒ 735.21½

Art. II. Leening van ƒ 35,000,000.00 tot tegeldemaking van obligatien rentende 4 ten houderd ten laste van 's rijks Overzeesche Bezittingen. . » 22,755,802.18½

Art. III. Tegeldemaking der kapitalen, krachtens §§ 6 en 7 van art. 63 van het traktaat van 5 Nov. 1842. » 84,293,551.90

Art. IV. Ontvangsten van verschillenden aard, in verband met de aflossing en verwisseling der nat. schuld » 171,740.44½

Art. V. Plaatsing van nat. schuld, rentende 4 ten honderd. . . . » 2,567,500.00

ƒ 109,789,329.74½

Wij ontleenen aan eene der laatste N°. van de *Amsterd. Courant* het volgende:

»Onder de handelsteden van ons Vaderland neemt Harlingen eene belangrijke plaats in. De haven dezer stad is bijzonder gunstig voor den buitenlandschen handel gelegen, en zij mag met volle regt onder de beste van Nederland gerangschikt worden. Het vaarwater naar de zeegaten is kort, en in vergelijking met vele andere zeeplaatsen gemakkelijk; vooral des winters blijft de gemeenschap van hier met de zee veelal nog mogelijk, wanneer reeds overal elders de scheepvaart gedwongen is stil te staan.

»Bijzonder is nog Harlingen's handel in den jongsten tijd toegenomen, door de veranderingen, welke in het Handelstarief van Groot-Britannie zijn ingevoerd. Behalve de gewone beurtvaarten der zoogenaamde boter-schoeners, wordt Harlingen tegenwoordig wekelijks door onderscheidene Engelsche stoombooten bezocht, die in vliegende haast volle ladingen van vee, boter, kaas, wol, gevogelte, ooft, veldvruchten, enz., enz. innemen, en meestal reeds ledig terug zijn gekeerd, wanneer zij als uitgezeild in onze zeetijdingen staan opgeteekend.

»Het is te betreuren, dat nog geene Nederlandsche kapitalisten er toe hebben kunnen besluiten om van deze voordeelige vrachtvaart hun aandeel zich toe te eigenen.

»Er is nog iets, wat den handel van Harlingen en de welvaart onzer noordelijke provinciën aanmerkelijk zou kunnen bevorderen: t. w. eene verbeterde gemeenschap met het binnenland. Maar men schijnt ook hiermede bijzonder traag te zijn. Slechts korten tijd is het geleden dat er straatwegen in Friesland en Groningen in deze rigting zijn voltooid geworden en dat de haastige handels-reiziger zich niet meer behoeft te verknippen in eene luije trekschuit. Welligt zal nu de levendigere gemeenschap met Engeland er meer de aandacht vestigen op de kostelijke Engelsche spreuk: *Time is money*. Welligt zal men er over eenige jaren eindelijk eens ernstig aan gaan denken om spoorwegen aan te leggen.

Wij zijn stellig overtuigd, dat Harlingen zich tot eene der voornaamste handelplaatsen van westelijk Europa zou kunnen verheffen, indien eene ijzerbaan deze haven met de binnen-provinciën en door aansluiting aan de Duitsche banen met geheel noord-westelijk Duitschland verbond. Maar om zoo iets tot stand te brengen is er meer vaderlandsliefde, meer ernstige wil en grootere kracht van geest en geld noodig, dan zij schijnen te bezitten, die nu van tijd tot tijd ontwerpen hebben opgedischt, waarvan het eenige doel schijnt geweest te zijn, om van de ligtgeloovigheid van argelooze speculanten voordeel te trekken."

ARNHEM, 7 April. De zaak van Jan ter Linde is te Zutphen tegen 19 dezer op de rol gebragt. (*N. R. C.*)

ZWOLLE, 6 April. Men berigt ons uit Hanover, dat de aanvrage om concessie voor een spoorweg, die Amsterdam aan Hanover en de Hanze steden zou verbinden, en welke door den heer van Runen gedaan was, door het kabinet van 's Hage zoude zijn geweren van de hand, wat te meer bevreemden zoude, daar de regering wel minder dan de natie zelve, aan de verwezenlijking van den Overijsselschen Spoorweg zal gelooven. Uit dusdanige weigering, indien zij ongelukkiger wijze bevestigd mogt worden, zou de natie dadelijk ingelicht worden, wat zij van den nieuwen minister van binnenlandsche zaken te verwachten heeft. (*Overijssel.*)

's HERTOGENBOSCH, 8 April. Eergisteren werd voor de arrondissements-regtbank alhier, de zaak behandeld van den schrijver van het dichtstuk *de Verstootelinge*, voorkomende in de *Noord-Brabander* van 21 Dec. 1846. Het O. M. eischte de schuldig verklaring van den beklaagde, deszelfs veroordeeling tot 6 maanden gevangenis, ƒ 1000 boete en ontzetting voor den tijd van 10 jaren der bij art. 42 van het wetboek van strafregt omschrevene regten. De uitspraak is op Dingsdag 13 April bepaald.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 7 April. De graaf de Sainte-Aulaire, ambassadeur te Londen, is gisteren te Parijs aangekomen. Onmiddellijk na zijne aankomst is hij door den Koning en door den minister van buitenlandsche zaken ontvangen.

— Het schijnt, dat H. M. Maria Christina in plaats van naar Madrid terug te keeren, zooals men had gemeld, eene reis naar Rome ondernemen en van daar, na eene afwezigheid van twee of drie maanden, naar Frankrijk zal terug keeren.

— De kamer der afgevaardigden heeft de uiteenzetting aangehoord van een voorstel van den heer Chapuys-Montlaville, ten doel hebbende om de zegelregten der dagbladen en tijdschriften op te heffen, welke zich zullen verbinden, geene roman-feuilletons te plaatsen. Bijna de geheele kamer heeft gestemd om het voorstel in overweging te nemen. De heeren Guizot, Duchâtel en Laplagne, de eenige ministers, die tegenwoordig waren, hebben zich ten gunste van het voorstel verklaard.

— Het Fransch gouvernement heeft de tijding ontvangen dat de heer Collettis, het hoofd van het Grieksch ministerie, zich genoodzaakt heeft gezien af te treden. De val van dien minister is, sedert de nederlaag van Maurocordato, een nieuwe zegepraal van de Engelsche staatkunde. De Britsche gezant te Athene heeft van den beginne af het kabinet in den persoon van den heer Colettis bemoeijelijkt. De aftreding van den heer Colettis is een gevoelige schok voor Frankrijk en een tegenhanger van den val van het Spaansch ministerie.

— Men leest in de *Union Monarchique*: »Men sprak heden van de aanstaande terugroeping van den maarschalk Bugeaud, als van een maatregel, waartoe het gouvernement bepaaldelijk had besloten. Deze tijding vond des te meer ingang, doordien zij in verband scheen te staan met het besluit, dat, naar men zegt, genomen is door de meerderheid der commissie, belast met het onderzoek van het wets-ontwerp betreffende Algerië, om namelijk het plan van den maarschalk Bugeaud te verwerpen, strekkende tot het daarstellen van landbouwinrigtingen in onze Afrikaansche bezittingen."

— Het gemeenschappelijk naderen van mannen tot de H. Tafel in de hoofdkerk te Parijs heeft op den hoogen feestdag van Paschen met dezelfde stichting, orde en indrukwekkenden luister plaats gehad als de vorige jaren. Wij hebben dat schoon en troostrijk schouwspel niet meer te beschrijven, waaraan Parijs reeds gewoon is, en het werk, naar wij hopen, door alle groote steden van Frankrijk zal worden nagevolgd. De onoverzienbare menigte communicanten vervulde in digte drommen, even als de voorgaande jaren, het groote ruim der kerk van het koor af tot aan de laatste pilaren, en keerde vervolgens terug door de gaanderijen ter regter en ter linkerzijde. Die menigte bestond uit mannen van allerlei stand en jaren, doch grootendeels waren het personen van een nog jeugdig en krachtig gestel, die invloedrijke en onafhankelijke betrekkingen bekleeden. De H. Communie werd aan twee altaren te gelijk, volgens het gebruik, toegediend door Mgr. den aartsbisschop van Parijs en den Abt Plantier, en heeft bijna anderhalf uur geduurd.

Van al die Christenen, welke in de *Notre-Dame* waren gekomen, om op zulke grootmoedige, voor velen nog geheel nieuwe en tevens eenvoudige wijze van hun geloof te doen blijken, had welligt het derde gedeelte de gemeenschappelijken communiën in 1842 en 1843 niet bijgewoond, toen het middenruim der kerk nog niet gevuld was. Anderen hebben de plaats vervangen van hen, die zich van Parijs hebben verwijderd of die deze wereld hebben verlaten. Bij elken Paaschtijd ziet men een groot aantal nieuw aangekomenen. Zij komen van die plaatsen, alwaar men God lastert, en keeren er nimmer weder. Zulke overwinningen behaalt de Kerk op de wereld, en de wereld zegeviert op hare beurt niet over de Kerk.

Doch niet alleen in *Notre Dame* heeft men zich gedurende het paaschfeest in dien vooruitgang van zuiveren godsdienstzin mogen verheugen; in alle parochiën van Parijs zijn de oefeningen van het jubilé en die van de goede week met buitengewone belangstelling en ijver bijgewoond. De meeste kerkgebouwen, en wij bedoelen hier de grootste, hadden gebrek aan plaatsruimte. De herders achten zich eenparig gelukkig wegens de buitengewone vermoeijenissen, die zij zich gedurende den vaste hebben getroost, en de armen, door een natuurlijk gevoel van erkentelijkheid gedreven, danken God voor de overvloedige aalmoezen, die hun zijn uitgereikt. De brieven, die wij uit verschillende oorden van Frankrijk ontvangen, doen ons kennen, dat dezelfde ijver van de zijde der geestelijkheid en van die der geloovigen bijna overal dezelfde resultaten heeft opgeleverd. Wij vreezen niet het te zeggen: indien men eene statistiek kon opmaken van de paasch-communiën, en daarbij voegen, als eenige commentarie, eene statistiek van de milddadigheden, al telde men slechts die, welke geheel stoffelijk verrigt zijn en met achterlating van al wat de christelijke broederliefde daar bijvoegt, dan zou ... zich beangstigen over de dwaasheid van hen, die g... ven, dat Frankrijk op het punt is van het katholicis... verzaken, alsmede over de misdadigheid van hen ... Frankrijk tot die verzaking durven drijven. Niets ... wat onder ons bestaat, onder welke benaming of in... ken vorm het zijn moge, bekleedt eene zoo groote ... noodige en zoo invloedrijke plaats als de Kerk. De ... deringen, die de godsdienst in Frankrijk sinds zeve... jaren heeft gemaakt, zijn verbazend. Zij, die zulks ... zien, zijn verblind, zij die het ontkennen, zijn zi... loos, zij die het zien en het erkennen, doch die ... vleijen, dat zij dien magtigen voortgang zullen ku... stuiten, loopen in hun verderf. Sedert zeventien jar... de Kerk versterkt door alles wat haar heeft aangera... en al wat rondom haar valt, strekt haar tot eene ... schanzing.

— Onder de zoo talrijke bewijzen van ijver en bela... stelling in zake van godsdienst, waarvan onze hoofd... gedurende het paaschfeest het schouwspel heeft opgeleve... strekt het tot groot genoegen daarbij op aanzienlijke p... sonaadjes te kunnen wijzen, welke het voorbeeld heb... gegeven van de vervulling der pligten, welke de K... aan al hare kinderen oplegt. Op Witten Donderdag, ... 8 ure des morgens, begaf zich H. M. de koningin, ... gezeld van hare drie zonen, de hertogen van Nemou... Aumale en Montpensier, naar de St Rochus-kerk o... ter viering van het Paaschfeest, tot de H. Tafel te ... deren. De koningin heeft eene stille dienst bijgewoo... in de kapel van Calvarië, en heeft aldaar met de pr... sen en prinsessen gecommuniceerd. De vorstelijke p... sonen hebben de overige kerkplegtigheden van dien ... wigtigen dag mede bijgewoond.

Tijdingen uit Portugal tot den 31 Maart, over E... geland aangebragt, melden weinig belangrijks, dan ... de troepen der junta het kasteel te Vianna hebben ... schoten. Men zeide, dat 16.000 man dier troepen, on... aanvoering van Sa da Bandeira en Bernardino, niet ver ... Lissabon waren geland. Ofschoon deze tijding van e... andere zijde wordt tegengesproken, schijnt het toch ... ker, dat er troepen naar Algarven zijn gezonden, ... het doel om eene vereeniging van strijdkrachten ... stand te brengen.

ENGELAND.

LONDEN, 7 April. Men zegt, dat H. M. zal teg... woordig zijn bij de eerste plegtige zitting van het h... der Lords, welke na de paasch-vacantie in het nieu... paleis te Westminster zal gehouden worden.

— Sinds eenigen tijd wordt in het huis der Lo... beraadslaagd over een verzoekschrift van notabelen ... Manchester, zich beklagende dat de deken en de kanu... niken der kollegiale kerk aldaar, hunne buitengewo... groote bezoldiging niet te Manchester, maar te Lond... of op het land verteren en zich zelfs van allen zielenla... ontslagen achten. Die ijverige Anglicaansche prelaten b... roepen zich op eene wetsbepaling van Karel I, waarbi... in geval van het niet wonen op de plaats hunner amb... betrekking, eene boete van 20 £ wordt vastgesteld. Da... nu de regtspleging in Engeland zich houdt aan de le... ter der wet, zonder op derzelver geest acht te slaan, z... zullen de prelaten waarschijnlijk voortaan, met de bet... ling van die geringe boete, gerust mogen voortgaan m... hun ontzettend inkomen elders te verteren. Immers h... is te voorzien, dat hunne meening, door den Lord-kan... selier ondersteund, door het huis des Lords zal bekrachtig... worden.

— Een brief van den volgenden inhoud is dezer dag... aan Lord John Russell toegezonden door eene vereenigin... van personen tot de hooge geestelijkheid en de aristo... cratie van Ierland behoorende:

»Mylord! wij hebben de eer aan uwe lordschap ... ingesloten memorie aan te bieden met de lijst der per... sonen, die dezelve hebben goedgekeurd. De voornaamst... voorstellen daarin vervat, en waaraan de onderteekenaa... hunne goedkeuring hebben gehecht, zijn: 1°. de nood... zakelijkheid voor Ierland van een stelsel van colonisati... op groote schaal in Canada en van de medewerking de... regering om zulks aan te moedigen; 2°. de noodzake... lijkheid, om aan de landverhuizers allen godsdienstige... bijstand te waarborgen; 3°. het voordeel, dat er in ge... legen is, om bijzondere ondernemingen als agenten t... doen deel nemen aan de uitvoering van het plan, e... 4°. de verbindtenis van eene belasting op de inkomste... en de grondeigendommen, ten einde de kosten der land... verhuizing te bestrijden.

»Wij hopen nieuwe goedkeuringen te verwerven va... het beginsel, waarop deze memorie steunt, welke wij de... eer zullen hebben na de Paasch-vacantie uwe lordschap aa... te bieden; wij hebben het echter noodig geacht, u de... zelve toe te zenden, voor dat zij in Ierland wordt rond... gedeeld."

De brief is onderteekend door de heeren J. O'Connell en Gregory, leden van het parlement. De aartsbisschop van Dublin, de markgraaf van Ormonde, graaf Devon en onderscheidene andere personen, uitstekend wegens

fortuin en hunnen rang, hebben hunne toestemming aan de memorie gegeven.

De katholijken van Edimburg hebben een groot [illegible] aangekocht, waarop zij voornemens zijn eene [illegible]chtige hoofdkerk te stichten.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 3 April. Voor eenigen tijd verblijdden zich Katholijken dezer hoofdstad met de heugelijke tijding, het gouvernement de noodzakelijkheid had erkend het bouwen eener tweede kerk voor de reeds zoo [r]ijke katholijke gemeente alhier, en dat Z. M. zelf [z]ich tot het verleenen der concessie daartoe zeer gunstig [ges]tind had betoond. Reeds was er een terrein aange[kocht] en had men het doen van geldinzamelingen in [We]stphalen en de Rijn-provinciën toegestaan. Thans [ech]ter is die blijde verwachting op eens vervlogen, daar [m]en verneemt, dat de oprigting van dat tweede, zoo noodige kerkgebouw voor onbepaalden tijd is uitgesteld. Een ieder zal zulks voorzeker met weerzin vernemen, vooral wanneer men bedenkt, dat er sinds eenigen [tij]d te Berlijn *zes* nieuwe kerken voor de Evangelische [ke]rkdienst zijn gebouwd, terwijl de oude, gelijk een ieder [w]eet, alle Zondagen van het jaar ledig staan; eene om[st]andigheid, waaraan het gouvernement en het consistorie [zi]ch reeds ernstig hebben laten gelegen liggen.

— Men meldt uit Halberstadt dat den 29 Maart al[d]aar in het huis van eenen bakker, een brand is ontstaan, welke met zulke eene hevigheid is toegenomen, [d]at 144 gebouwen zijn in den asch gelegd. Ondanks het [w]erken van 16 spuiten konden de bewoners, uithoofde [v]an het snel toenemen van het gevaar, ter naauwernood [h]et leven redden. Zeven kinderen en een dienstmeisje zijn omgekomen; nog meerder personen worden vermist.

KEULEN, 4 April. Als eene belangrijke nieuwstijding [b]erigt de *Nürnb. Corresp.* uit Silezië, dat de Graaf van [S]tolberg eensklaps zijn ontslag heeft ingediend als president van den raad van consistorie, terwijl men verwacht, [d]at ook de heer Hahn zijn functiën van algemeen superintendent zal nederleggen.

— Uit Manheim wordt gemeld, dat de stedelijke regering [e]en genootschap van handwerkslieden, hetwelk zich aldaar gevormd had, heeft ontbonden, als gevaarlijk voor de rust des lands. Negen vreemde handwerklieden zijn naar de plaats hunner woning terug gezonden. Men heeft liederen en boeken van eene communistische strekking bij hen gevonden en in beslag genomen.

WEENEN, 3 April. Den 27 Maart heeft de aartshertog Stephanus den eed als stadhouder van het koningrijk Hongarije afgelegd.

— Men is alhier van meening, dat de aartshertog Albrecht tot onderkoning van Galicië zal benoemd worden.

— Eenige Duitsche dagbladen hebben beweerd, dat de luitenant Waghorn te Weenen een verdrag gesloten had, ten gevolge waarvan de Indische post van den 1 Mei af den weg over Weenen, Praag, Dresden en Maagdenburg naar Keulen en Ostende zou nemen, en dat men alzoo van de linie over Tyrol of Salzburg, München, Manheim, enz. had afgezien. Dit is echter geheel onjuist. De waarheid is, dat de heer Waghorn zich te Weenen bevindt, om een verdrag van schadeloosstelling voor zich te sluiten, vermits de Oostenrijksche Lloyd, in overeenstemming met de regering, voornemens is, eerdaags zelve de bezorging van de Oost-Indische overland-mail van Alexandrië naar Londen en Amsterdam op zich te nemen, en alzoo de kwestie der mededinging met Marseille op eenmaal en eenvoudig af te snijden. De Lloyd hoopt met de noodige voorbereidselen daartoe (waaronder het in allerijl aanbouwen van drie snel-stoombooten behoort) in Augustus of September ver genoeg gevorderd te zullen zijn, om met de geregelde dienst alsdan een aanvang te kunnen nemen. (*A. A. Z.*)

— De *Augsb. Ztg.* behelst het berigt, dat de tijding zich bevestigt, dat de *Peninsular and Oriental Navigation-Company* een verdrag met de Sardinische regering gesloten heeft, waarbij deze aan de stoombooten dier compagnie eenige gunsten toestaat; doch voegt er bij, dat daaruit niet moet worden afgeleid, dat de Overland-post voortaan den weg over Genua nemen zal, vermits de afstand over Triest altijd aanmerkelijk korter zijn zal. De vier ingenieurs der Oostenrijksche expeditie ter vervaardiging der voorloopige plannen tot het doorsteken van de landengte van Suez hebben zich den 30 Maart naar Alexandrië ingescheept.

— Men verneemt uit Praag dd. 1 April, dat de aartshertog Stephanus voor twee dagen aldaar was teruggekeerd.

FRANKFORT a M, 31 Maart. De duurte van levensmiddelen blijft steeds toenemen. Ofschoon de bakkers van de regering meel ontvangen, is dit echter niet toereikend, en het is reeds gebeurd, dat de werklieden des avonds geen brood te eten vonden. Onder de behoeftige klasse heerscht zulk eene misnoegdheid, dat men reeds genoodzaakt is geweest, ll. Zondag de wachten te verdubbelen en andere maatregelen van voorzorg te nemen.

CHRISTIANIA, 28 Maart. Een Fransch dagblad verhaalt, dat in Denemarken eene algemeene opneming was gedaan van den voorraad van granen, die in het land aanwezig was, en dat, ten gevolge van dezen maatregel, de uitvoer van granen was verboden. Die opneming heeft werkelijk plaats gehad, doch met de uiterste behoedzaamheid, om de bevolking geen schrik aan te jagen. Het blijkt uit het verslag der autoriteiten, dat er niet alleen een genoegzame voorraad granen voor eigen behoeften des lands aanwezig is, maar dat zelfs in sommige provinciën, zooals Langeland en de hertogdommen, granen ten uitvoer gereed liggen. Wat het verbod van uitvoer betreft, hiervan is voor een oogenblik sprake geweest, maar op de bedenkingen, die door zeer deskundige personen hieromtrent werden geopperd, heeft men van dien maatregel afgezien, welke landen de ernstige ongelegenheden zou berokkend hebben.

BERN, 31 Maart. Om zich een denkbeeld te maken, hoezeer Dr Zeller als professor der theologie *onschadelijk* zal zijn (volgens de proclamatie van onzen besturenden raad) voor de studerende jongelingschap der universiteit, is het niet onbelangrijk de geloofsbelijdenis te lezen die een Bernsch dagblad, dat zijne zaak is toegedaan, aflegt:

»Ik eer Christus (zoo heet het daarin), niet als God, maar als een der wijste en uitstekendste *menschen*, die ooit geleefd hebben, en die door de phariseën en de priesters van zijnen tijd vervolgd, heldhaftig den dood onderging *voor zijne overtuiging*. Dat er een opperste, wijze en onbeschrijflijke magt bestaat, die men God noemt, dat weet ik, en heb ik niet noodig te gelooven; maar dat die God, bezijdens de algemeene wetten, waardoor het heelal wordt bestuurd, zich nog met menschelijke aangelegenheden inlaat en ze op eene of andere wijze regelt, hiervan kan zelfs geen sprake zijn; *want in dat geval zouden de zaken geheel anders gaan.* Wat de onsterfelijkheid aangaat, hiervan weet ik niet meer dan eenig ander mensch; ik twijfel er zelfs nog aan, en echter gedraag ik mij wel; en waarom zulks? Omdat men niet kan weten wat ons hier namaals kan overkomen."

Uit Waadtland schrijft men dd. 22 Maart, aan de *Augsb. Zeitung*, dat, terwijl zich in dit kanton eene vrije kerk, onafhankelijk van den staat, gevormd heeft, die reeds 35 gemeenten telt, — zijnde een gevolg van de ondoordachte bemoeijingen van den staatsraad en den grooten raad, die daartoe de onbepaaldste magtiging had verleend, — Geneve intusschen, die stad met haar eigendommelijk godsdienstig karakter en van oudsher de zetel van het Calvinisme, een anderen weg schijnt in te slaan. In Waadtland is de vrije kerk in het leven geroepen doordien de staat aan de kerk haar zelfstandig bestaan geheel wilde ontnemen. In Geneve zal het kerkelijk leven, even als het staatkundige leven in eene volstrekte democratie ontaarden. En zulks kan niet anders zijn, daar de kerk te Geneve ten gevolge der nieuwe staatsregeling aan den willekeur der radicalen is overgegeven en onder hunne magt staat; zulks kan niet anders zijn, zoolang Geneve het brocinest is der revolutionnaire propaganda en de veilige vrijhaven voor alle staatkundige vagebonden.

CONSTANTINOPEL, 17 Maart. De Porte heeft de laatste aanbiedingen van den heer Colettis verworpen en eenvoudig en nadrukkelijk bij haar ultimatum berust. Het kabinet houdt zich onledig met het opstellen van een memorandum, hetwelk aan de vijf groote mogendheden zal worden toegezonden.

De gezanten dier mogendheden, die in den beginne hetzij voor, hetzij tegen Griekenland hun gevoelen hadden geuit, hebben zich voor als nu aan de zaak onttrokken en wachten de instructiën hunner regeringen af. Die van Lord Palmerston moesten den 24 Maart te Constantinopel aankomen. Men twijfelde er niet aan, of zij zouden voor den heer Colettis zeer ongunstig uitvallen.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 9 April.

De aangekondigde veilingen der N. H. M. zullen plaats hebben, als: Op 27 April, Kamfer; 3 Mei, Indigo; 5 Mei, Suiker: en particuliere veilingen: 15 April, 50,000 kilo Demidaff Koper, en 30 April, 3970 pak. Java Tabak.

Tarwe 127 ℔ b. Pools. f 470; 129 ℔ Oostvriess f 485, in entr.; 126 ℔ n. Gron. f 430; 130 ℔ dito f 470, in cons.

Rogge 125 ℔ Amerikaansche f 385; 118 ℔ Odessa f 360 entr.; 124 ℔ Zweedsche f 382; 125 ℔ ger. Amerikaans. f 370; 121 ℔ n. Pruis. f 377; 118 ℔ o. dito f 365; 119, 120 ℔ Inlands. f 335, 355; 122 ℔ dito f 363; 117 ℔ dito f 345 cons.

Garst 112, 114 ℔ Deens. f 264, 270, ent.; 114, 115 ℔ dito f 275; 107, 109 ℔ Knobbe f 254, 260.

Haver 80, 82 ℔ fijne f 180, 185; 75 ℔ Voer f 162.

Boekweit 120 ℔ Holst, f 277.

Op 9 vaten dadelijk in April $68\frac{1}{2}$; Sept., Oct. en Nov. 64. *Lijnzaad* een doen; Egypt. f 105/6 ℔ f 325; Odessa 112 ℔ f 330. *Raapolie* per 6/w. f $37\frac{3}{4}$; Vliegend $36\frac{3}{4}$; Mei ek. 36, $35\frac{3}{4}$, Sept. $35\frac{1}{2}$, Oct. $35\frac{3}{4}$, $\frac{1}{2}$; Nov. $35\frac{3}{4}$; Dec. $35\frac{3}{4}$. *Lijnolie* per 6/w. f $32\frac{3}{4}$; Vliegend $31\frac{3}{4}$, *Hennipolie* per 6/w. f $33\frac{3}{4}$; *Raapkoeken* f 78 à 85. *Lijnkoeken* 11, $13\frac{1}{2}$.

ROTTERDAM, 8 April. Afloop der THEE-VEILING: Bory 37 c.; Congo 45 a 51 c.; Souchon 41 a 56 c.; Pecco 130 a 155 c., per $\frac{1}{2}$ Ned ℔, zijnde alles Java Thee.

Heden zijn uit de hand verkocht 500 balen gele Deng. Rijst tot f $11\frac{1}{2}$.

GRONINGEN, 6 April. De stemming onzer markt was heden bij geringen aanvoer merkelijk vaster, er had zelfs met Tarwe, Rogge, Boekweit, doch vooral met Garst eenige verhooging plaats. Haver ook iets beter te plaatsen. Koolzaad zeer gezocht ter verzending naar de Zaan. In de overige artikelen geene verandering, er is besteed voor 123, 129 ℔ n. roode Tarwe f 12,85 a 13,75; 116, 118 ℔ Inl. Rogge f 10,15 a 10,45; 115, 118 ℔ grijze zand Boekweit f 8,40 a 8,80; 116, 12. ℔ Veen dito f 8 a 8,50; 103, 107 ℔ Wintergarst f 7,35 a 7,80; 99, 104 ℔ Zomer dito f 7,10 a 7,50; 107, 110 ℔ Knobbe dito f 7,60 a 8; 75, 85 ℔ dikke Brouwhaver f 5 a 5,95; 62, 63 ℔ witte Voer dito f 3,95 a 4,60; 65, 72 ℔ zwarte Voer dito f 3,90 a 4,45; Paardeboonen f 9,25 a 10; Koolzaad f 11,75 a f 12,50; grove Gort f 12,50 a 13,25; puik dito f 13,25 a 14; parel dito f 18 a 20; Raapolie f 34,75.

GOES, 8 April. Onze markt deelt in de lustelooze of liever flaauwere stemming der binnen- en buitenlandsche hoofdmarkten, en daar Frankrijk deszelfs orders alhier op witte Tarwe heeft ingetrokken, is er weinig of geen handel, en de prijzen eigentlijk nominaal. Houders zouden zich wel eenige prijsverlaging laten welgevallen, doch koopers zijn geretireerd en zoo doende gaat er niet om. De voorraad van alle artikelen is ook zeer onbeduidend meer. De vruchten te velde hebben geene directe schade, maar toch belet het aanhoudende schrale weder de ontwikkeling en groei. Het Koolzaad is bijzonder bijgekomen, en daarvan hebben de landlieden veel minder omgeploegd, dan zij aanvankelijk voornemens waren. Hetzelve doet zich nu algemeen goed voor.

DELFT, 8 April. De prijzen der Boter zijn hier heden zeer willig geweest, f 35 a 37, minder soort f 33 a 34 het vierde.

SCHIEDAM, 8 April. Genever f 22,25; Amst. Proef f 23,50, het Nederl. Vat, zonder Fust, zonder de belasting.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

8 APRIL.			gebl.	9 APRIL, ½ n.			gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à	$2\frac{1}{2}$	pCt.	$58\frac{1}{2}$	$5\frac{1}{4}$	a	$58\frac{3}{4}$	$58\frac{5}{8}$
Dito Dito	3	»	$71\frac{3}{16}$	$70\frac{7}{8}$	»	$70\frac{15}{16}$	
Dito Dito op resc.	3	»	$71\frac{1}{8}$	$70\frac{7}{8}$	»	$70\frac{15}{16}$	
Dito Dito	4	»	$91\frac{5}{16}$	$91\frac{1}{8}$	»	$91\frac{1}{4}$	$91\frac{5}{16}$
O. I. Leening	4	»			»		
Amortis. Syndic.	$4\frac{1}{2}$	»					
Dito Dito	$3\frac{1}{2}$	»	$88\frac{3}{4}$	$88\frac{1}{2}$	»		
Handel-Maatschappij	$4\frac{1}{2}$	»	$175\frac{1}{4}$	175	»	$173\frac{1}{8}$	175
Haarlemmermeer	5	»			»		
Aand. Rijn-Spoorweg	$4\frac{1}{2}$	»		105	»		
Aand. Holl. S. M.		»	$94\frac{1}{2}$	$94\frac{1}{2}$	»		
BELGIE	$4\frac{1}{2}$	»			»		
Dito	$2\frac{1}{2}$	»			»		
Dito bij Rotschild	$2\frac{1}{2}$	»			»		
SPANJE, L. bij Ard. van 85 £	5	»	$18\frac{1}{8}$	$18\frac{1}{2}$	»	$18\frac{7}{16}$	
Dito bij Dito onb. ct.	5	»	$17\frac{3}{4}$	$17\frac{3}{4}$	»	$18\frac{3}{16}$	
Dito	3	»	$37\frac{1}{4}$	$37\frac{1}{4}$	»		
Dito Binnenl. à 6 m.	3	»	$30\frac{1}{2}$	$30\frac{3}{8}$	»	$30\frac{1}{2}$	$30\frac{7}{16}$
Coupons Ardoins		»	$17\frac{1}{8}$	$16\frac{11}{16}$	»	17	
Passive							
Deferred		»			»		
Fransche Uitgest.		»	$5\frac{15}{16}$		»		
PORTUGAL, te Londen	3	»			»		
Dito Dito	4	»	$37\frac{1}{4}$	$36\frac{5}{8}$	»	$37\frac{1}{8}$	$36\frac{3}{4}$
Dito Binnenl. à 1 Conto	5	»	34		»		
RUSL. Ob. H. 1798 en 1816	5	»	$104\frac{7}{8}$	$104\frac{7}{8}$	»	105	
Dito Dito 1828 en 1829	5	»		$104\frac{1}{4}$	»		
Ct. b. d. 1831 en 1833	5	»	$98\frac{1}{4}$	98	»	$98\frac{1}{2}$	
Dito bij Hope	4	»	89	$88\frac{3}{4}$	»		
Dito bij Stieglitz en C°.	5	»	$88\frac{7}{8}$	$88\frac{1}{2}$	»	$88\frac{5}{8}$	$88\frac{1}{2}$
Cert. te Hamburg	5	»			»		
Inschrijving in Assignat.	6	»		69	»		
Cert. van Dito	6	»	$70\frac{1}{4}$	70	»	$70\frac{1}{4}$	
POLEN, Certific.	4	»			»		
Dito Aand. met Loten fl 300		f			»		
Dito Dito fl 500		»	$115\frac{1}{4}$		»		
AMERIKA, Phil. Bank	6	pCt			»		
Dito	5	»			»		
Dito Bank-Actiën					»		

Oostenrijk, Met. 5 pCt. $104\frac{1}{2}$; dito $2\frac{1}{2}$ pCt. $55\frac{1}{4}$; Obl. bij Goll & C° 5 pCt. $102\frac{3}{4}$, 103; dito 4 pCt. $95\frac{1}{2}$; Braz. 5 pCt. $88\frac{1}{2}$; Mexico $20\frac{3}{4}$; Peru $21\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$; Grenada $20\frac{15}{16}$, $\frac{5}{8}$; Ecuador $2\frac{5}{8}$, $\frac{1}{2}$; Venez. 42.

Koers van het Geld: Beleening $3\frac{1}{2}$ pCt., Prolong. $2\frac{1}{2}$, 3 pCt. Wissel-Disconto 4 pCt.

ANTWERPEN, 7 April. Kerkelijke Staat Oblig. 1832 à 1837 vijf pCt. $100\frac{1}{8}$. Certific. 1844, vijf pCt. 96.

Wisselkoers.

2/m. Hamburg $35\frac{7}{16}$; Zigt dito $35\frac{3}{4}$; 2/m. Londen 11.93; Zigt Londen 12.05; 3/m. Lisbon. $42\frac{1}{2}$; 3/m. Porto $43\frac{1}{4}$; 2/m. Petersb. $1.92\frac{1}{2}$.

MENGELWERK.

DE »VADERLANDSCHE LETTEROEFENINGEN."

»Vall' de erkentnis nog zoo zuur,
Draaijers zijn wij van natuur."
J. W. IJNTEMA, *Vaderl. Letteroef. Meng.* 1830, bl. 648.

Ge merkt, waarde lezer, dat we nog in het begin der maand zijn; de maandschriften zijn gelezen en, ouder gewoonte, krijgt gij mededeeling van eenig *saillant* deel van hunnen inhoud. »Alzoo van daag iets van den inhoud der *Letteroefeningen?!!*" — Mijn Hemel, goede vriend, hoe staat gij daar zoo vreemd van te kijken! 't Is alsof het wonder wat zou zijn iets van den inhoud der *Letteroefeningen* te zeggen! Komaan, zet die verbazing maar weg van uw gelaat; gij kunt er gerust op zijn, dat ik u niet al te zeer met hare brabbeltaal zal ergeren; sinds eenige maanden ben ik vies geworden van dat maandschrift, en zou ik mij schamen

liet in te zien! — »Nu, dan, *à la bonne heure*, als ge maar niet de waardigheid van uw karakter als publicist zoo zeer vergeet, om u tot eene bestrijding der *Letteroefeningen* te vernederen! Ziet ge, daar is een *canaille* in de zoogenaamde litterarische wereld, zoowel als in de maatschappelijke wereld, waarmede het schande zou zijn in eenigerlei betrekking te staan; dat *canaille* spreekt de gemeenheid van ziel de oogen uit; het vertoert zich niet, of elk zijner bewegingen verraadt zijne plompe, ongemanierdheid; het snoeft op vervaarlijk hoogen toon, maar ge behoeft niet veel scherpzinnigheid, om te merken dat zijn snoeven niet meer waard is, dan het marktgeschreeuw der *dames de la halle*, niet veel anders is dan een ijdel kaakgeblaas; houdt dat litterarisch *canaille* op eerbiedigen afstand van u af; wat tusschen de grenzen ligt van *Letteroefeningen* en *opregte Physiologien* kan niet anders dan besmetten." — Veel eers voor de *Letteroefeningen*, inderdaad; het doet mij echter leed, dat ik op uwe lofspraak niet ietwat weet af te dingen. Ik houd niet van die schetsen in enkele inktkleur, zonder een eenig lichtpunt. Die evenwel wat tegen uwe redenering weet in te brengen, *magnus mihi erit Apollo.*

»Maar, *pour revenir à nos moutons*, het ligt volstrekt niet in mijn plan, u, ook maar één oogenblik bij den inhoud van de eene of andere aflevering der *Letteroefeningen* op te houden, en mij, volgens uwe uitdrukking, te verontreinigen, het gemeene hanteerende. Een ander heeft de Hercules-taak ondernomen het karakterlooze, het onwaardige, het verfoeijelijke van den redeneertrant der *Letteroefeningen* helder te doen uitkomen, en het is alleen mijn voornemen met een enkel woord uwe opmerkzaamheid te vestigen op de geestige en triomphante wijze, waarop een der Redacteuren van het *letterlievend Maandschrift* (derde jaarg. Mengelw. blz. 194) de *Letteroefeningen* te pronk heeft gezet en met eene schande heeft overladen, waarvan het zich nu of nimmermeer ooit zal kunnen zuiveren. En weet gij, hoe hij daarbij is te werk gegaan? Hij heeft doodeenvoudig uitspraken van de *Letteroefeningen* gesteld tegenover uitspraken van de *Letteroefeningen; rien que cela;* en die tegenstelling is zoo piquant, maar vooral, zoo afdoende, zoo beslissend, dat men hoorende, doof, of ziende, blind moet zijn, om ooit de *Letteroefeningen* nog iets meer dan een voetstoot waardig te keuren. Vergun mij, dat ik het u met eenige voorbeelden verduidelijke, hoe die noeste werkman in het *Letterlievend* het ter eeuwige beschaming van de *Letteroefeningen* heeft aangelegd.

HOE DE KRITIEK DER LETTEROEFENINGEN ZICH GELIJK BLIJFT:

Van Bilderdijk sprekende. »Men bewondere den man, dien wij niet genoeg bewonderen kunnen." *Boekb.*, 1821, bl. 674.

»Zij hadden NB. »*nooit* behoord onder de diepe bewonderaars van Bilderdijk" (!) 1827, bl. 607).

»Als dichter mogen wij op Bilderdijk trotsch zijn." *Boekb.*, 1821, bl. 124.

»Bilderdijk [is] hoogst gevoelig, *van den fijnsten smaak*, van de meest omvattende kennis." *Boekb.*, 1819, bl. 170.

»Bilderdijk's »geestigheden" in de *Nalezingen* voorkomende, zijn veelal of mislukt, of *ongepast*, of *onkiesch*. *Boekb.* 1834, bl. 176.

Zekere *Narede* van Bilderdijk, »draagt het duidelijk kenmerk van *onverstand*" *Boekb.*, 1828, bl. 5.

»Weinigen hebben de gaaf, om zoo vlug en gemakkelijk, zoo vrij *en tevens zoo getrouw* dichtstukken uit de eene in de andere taal over te gieten, als de heer Bilderdijk." *Boekb.*, 1830, bl. 611.

»De vertaler [Bilderdijk] is doorgaans *asinus ad lyram.*" *Boekb.*, 1825, bl. 7.

Bilderdijk: *asinus ad lyram!*

»Het geheele stuk, getiteld de taal [in Bilderdijk's *Voet in 't graf*] is zekerlijk gedicht in de heviigste vlaag van krankzinnigheid." *Boekb.*, 1828, bl. 298.

»De geleerdheid heeft [ook] u, [»Da Costa!"] tot razernij, en de dweepzucht maakte eenen waarlijk grooten dichter tot eenen rijmenden geloofshouder." *Boekb.*, 1828, bl. 452.

»Da Costa! gij ten minste dicht uit het hart, en dat hart is ons *erbiedwaardig*. Uwe godsdienstige gevoelens zelve, op zoo vele plaatsen doorstralende, schijnen ons geenszins ontaard van den zuiveren geest, die uit de oude profeten spreekt." *Boekb.* 1821, bl. 484.

»Wij besluiten onze beoordeeling met den hartelijk gemeenden wensch, ... dat elke kring van vrienden der menschheid in des vaderlands, hen [Bilderdijk *c. s.*], als pesten der maatschappij, met verachting en verontwaardiging uit hun midden verbanne." *Boekb.*, 1824, bl. 29.

»Da Costa [»de achtingswaardige schrijver"] ga voort op den weg van zelfstandig en eerbiedig bijbelonderzoek." *Boekb.* 1844, bl. 203.

Aan Bilderdijk. »Zink in [de] verachting weg, waarin alle brave verstandigen u, sinds lang, hebben nedergestooten." *Boekb.* 1824, bl. 91.

»Wat heeft toch het publiek aan die *crambe recocta*, aan die *opgewarmde kool* [Bilderdijks gedichten, getiteld *Naklank*] van telkens weder op dezelfde wijs invallende gedachten, van telkens weder met dezelfde scheldwoorden geuite klagten, *die zelfs den grootsten bewonderaar van* [des grijzen] Bilderdijk's dichttalent, zoodra hij slechts het opschrift gezien heeft, *de verveling* reeds *op het voorhoofd doen rimpelen.*" *Boekb.* 1827, bl. 322.

»Die waarheid is het hem [des »te zeer vergoode Bilderdijk"] niet te doen, hij is in opstand tegen, (laat de tanden zien en, of spot met) alle gezond verstand." *Boekb.* 1823, bl. 128.

»Fiksche wijsbegeerte, diepe menschenkennis, fijne bespiegeling van het menschelijk hart *doorzulten* [Bilderdijk's] gedichten, die ook bij hem, *in gerorderden leeftyd*, bijkans niets van eene jeugdige weelderigheid en rijkdom missen, en steeds met het echte zout van *Griekschen smaak en kennis* doortrokken zijn. *Boekb.* 1819, bl. 170.

»[Eenige stukken van Bilderdijk zijn de] verachtelijke magtspreuken van eenen eigenwijzen, *ouden*, met alles onvergenoegden knorrepot." *Boekb.* 1823, bl. 10.

»Onze zetter vroeg, of het, op den titel van het boek ook niet *Rekelzangen* [voor *Krekelzangen* van Bilderdijk] zijn moest." *Boekb.* 1823, bl. 124.

»Het spijt ons, dat zelfs [Bilderdijk's], in het stukje »Vrouw" als zonder wedergade geschilderde echtgenoote, haren invloed niet zóó ver heeft kunnen uitstrekken, dat zij zijne razende stemming een weinig verzachtte Dan wij vergeten. . . . [Men zie wat er volgt!]" *Boekb.*, 1823, bl. 254.

»Een *bulhond* onzes tijds;" m. a. w. »ridder Bulderdijk." *Meng.* 1825, bl. 701. *Boekb.*, 1829, bl. 555.

Conscience: een »gevoelige schilderachtige trant." *Boekb.* 1814, bl. 663.

Conscience: »gezwollenheid, oppervlakkigheid." »Karakterschildering: zwak, onjuist en soms tegenstrijdig." *Boekb.* In hetzelfde jaar, bl. 416.

Conscience: »beminnelijke eenvoudigheid, naïveteit der uitdrukkingen, eigenaardigheid der karakters." *Boekb.* 1843, bl. 521.

»Reinoud, door M. [Alberdingk Thijm], verraadt veel heerschappij over de taal." *Boekb.* 1844, bl. 50.

»Niet een onzer jongere dichters heeft zoo weinig beheer over de taal als bij [Alberdingk Thijm]." *Boekb.* 1846, bl. 715.

»Is [de schrijver] nog in leven, dan keuren wij [het verzamelen van verspreide gedichten] geheel af." *Boekb.*, 1830, bl. 85.

»[Maar] Mr. SIFFLE heeft verzameld wat hier en daar verspreid lag, en HIJ heeft *daardoor* zijne[n] vrienden en allen, die in gebonden stijl aangenaam en nuttig wenschen bezig gehouden te worden, *eene wezentlyke dienst* bewezen." *Boekb.*, 1845, bl. 129.

[Ook des heeren HARDENWIJK's] redevoeringen [»boezeur"] *reeds* voor jaren, *in een onzer tijd- of maandschriften opgenomen*, zijn . . . [het wel] voor het kunstminnend publiek en de leden van het schilderachtig genootschap, door [NB.] de gelukkige keus der onderwerpen en de doelmatige behandeling daarvan, belangrijk genoeg, om eene plaats in dit bundeltje te verdienen." *Boekb.*, 1845, bl. 602.

»Van al de brabbeltaal, die er gebrabbeld wordt in deze brabbelige wereld, mag die der schijnheiligheid de snoodste zijn; maar de brabbeltaal van het *criticismus* is toch wel verreweg de verdrietigste." *Boekb.* 1826, bl. 86.

Die laatste sententie slaat den spijker op den kop; eere aan den snuggeren *Letteroefenaar*, die haar heeft uitgepraktiseerd. Maar als hij er eens op bedacht was geweest, dat daarmede de *Letteroefeningen* haar eigen vonnis vellen — ohé, ohé!... Doch, wie kan ook altijd op alles bedacht zijn!

Dat Tijdschrift, die *Letteroefeningen* nu, Katholijke Lezer, is de verklaarde tegenstander van uwe belangen en regten. *Cave canem.* R.

PUBLIEKE VERKOOPING VAN HUIZEN IN HET O. Z. HEEREN-LOGEMENT,

Op Maandag 12 April, 's avonds ten vijf ure,

No. 1. Een Huis, Pakhuis en Erve, Rokin, No. 161.
2. Een Huis, Tuin en Erve, Keizersgracht, No. 5145.
3. Een Huis en Erve, Geldersche Kade, No. 188.
4. Een Huis en Erf, Binnenkant, No. 2849.
5. Een dito, (*Kruideniers-Affaire*) Utrechtschestraat, No. 6037.
6. Eene Grafstede in de Luthersche Oude Kerk alhier.
7. Eene Huizing, Koetshuis, Stalling en Erve, . . . Weesperzijde, No. 701 à 3. te zamen
8. Een Tuin, achter Perceel No. 7, No. 244, 22 in slag. roeden en 55 ellen.
9. Een Havenhuisje met Legplaats, Voorsteiger aan de Oude Jagthaven, aan het IJ, No. 6501.
10. Een dito, met dubbele Legplaats, als voren, Achtersteiger, met ledig Erf, No. 6537.
11. Een overdekt Hekjagt, gem. op 12 ton, met staand en loop. Wand. en kompl. Inv.
12. Een Huis en Erve (*Bakkers-Affaire*), Stoofsteeg, No. 1438.
13. Een dito, (*Tapperij*), Brouwersgracht, No. 2868.
14. Een dito (*Affaire in Manufactuurwerk*), Halsteeg, No. 1797.
15. De Tuin *Zeerust*, met Huizing, enz., (*Smederij*), met de vaste Gereedschappen, Weesperzijde, No. 689.
16. Een Huis en Erve (*Melk-Affaire*), 2e Boomdwarsstraat, No. 5297.
17. Een dito (*Kommenij*), St. Annadwarsstraat, No. 810.
18. Een dito (*Groentenerij*), Enge Lombardsteeg, No. 2023.
19. Een Pakhuis en Erve, Baangracht, No. 3072.
20. Een Huis, Tuin en Erve, Keizersgracht, No. 5921.
21. Een Huis, Achterhuis en Erve, Joden-Breestraat, No. 5032.
22. Een dito (*Laken-Affaire*), als voren, No. 5022.
23. Een Huis en Erve, Leprozengracht, No. 4371.
24. Een Huis, Achterhuis, Tuin en Erve, St. Jansstraat, No. 1274.
25. Een Huis en Erve, 1e Weteringdwarsstraat, No. 4348.
26. Een dito (*Kruideniers-Affaire*), O. Z. Voorburgwal, No. 783.
27. Een Huis (*Bakkerij*), benevens Stalling, aan de Diemerbrug, in de Kerkstraat, No. 32 en 33.

ADVERTENTIEN.

Tot innige droefheid van mij, mijne Kinderen, Behuwddochter en verdere betrekkingen, overleed heden in den ouderdom van 46½ jaar, mijn Geliefde Echtgenoot JACOBUS ADRIANUS DE VOYS. De gevolgen eener borstkwaal maakte een einde aan zijn voor mij, zoo dierbaar leven.

AMSTERDAM, 6 April 1847. Wed. J. A. DE VOYS. Geb. OLIJSLAGERS.

Men vraagt, met Mei, eene JUFVROUW, voor opvoeding en het onderwijs van Jonge Kinderen. Adres aan het Bureau van dit Dagblad. Lett. A.

PUBLIEKE VERKOOPING.

G. DUURING Jr., A. C. DALEN, A. VAN BIN BERGEN, J. KOLFF, J. F. SAUERBIER, L. L. JACOBSON, J. SINDERAM, L. J. PLEMP VAN DUIVELAND en C. SUERMONDT Jr.,

Makelaars te Rotterdam,

zijn van meening, als last hebbende van hunne Meesters, na gedane aangifte conform de wet, op *Donderdag* den 6 *Mei* 1847, des voormiddags ten 11 ure, in het nu DER NOTARISSEN, aan de Gelderschekade, publiek te verkoopen:

DE LADING

THEE,

alhier direct aangevoerd van CANTON in CHINA, per het Schip *ZORGVLIET*, Kapitein G. T. BUS.

BESTAANDE UIT:

Congo	. . . .	1190/4,	Kisten
Souchon	. . . .	200 — 84 1/8	»
Pecco	. . . .	652 — 68	»
Thunkay	. . . .	641	»
Haysant-Schin	. . . .	29	»
Haysant	. . . .	283/4, 132	»
Uxim	. . . .	431 — 88/16	»
Imperial	. . . .	58	»
Gunpowder	. . . .	47	»
Culang Souchon	. . . .	724	»

Regten f 12,

Liggende in Entrepôt.

En dat bij Kavelingen, zoo als die nader door de uit te geven Stellen zullen worden aangewezen.

Nadere onderrigting bij bovengemelde Makelaars.

VOORLOOPIGE BEKENDMAKING.

Op eerlang nader te bepalen tijd en plaats, zal ten overstaan van den Notaris STRENGMAN te AMSTERDAM worden AANBESTEED:

DE HERBOUW EN VERGROOTING VAN HET R. C. KERKGEBOUW

GENAAMD

DE STER,

tusschen het *Rusland* en de *Spinhuissteeg* te Amsterdam, bevattende eene lengte van ruim 32 Ned. Ellen, bij eene breedte van circa 23 Ellen.

Zullende de Bestekken en Condition van Aanbesteding bij tijds ten kantore van voornoemden Notaris ter lezing liggen.

H. A. ZWEERS, Kalverstraat, bij de Osjessluis, N°. 168, te *Amsterdam*, zal aanstaanden Dingsdag, den 13 dezer uitgeven, den

NAAMLIJST der R. K. PASTOREN, ZENDELINGEN en KAPELLANEN, welke in den beginne des jaars 1847 in bediening zijn in de zeve Aartspriesterdommen der Hollandsche Zending. Prijs . . . 30 Cents.

HH. Boekhandelaren, Exempl. voor rekening verkiezende, gelieven het benoodigde getal Franco op te geven.

Bij GEBROEDERS VERHOEVEN, Boekhandelaren te *'s Bosch*, is van de pers gekomen en zal binnen weinige dagen algemeen verkrijgbaar gesteld worden:

DE

MAAND MEI,

OF

NAVOLGING der H. MAAGD,

IN

OEFENING.

Met 30 superfijne staalgravuren.

Kerkelijk goedgekeurd.

Bij genoemde Boekhandelaren is tevens verkrijgbaar:

DÉFENSE DES LIBERTÉS RELIGIEUSES,

Compromises dans une brochure intitulée:

DE L'APPEL COMME D'ABUS

dans ses rapports avec la constitution Belge; réponse à M. VERHOEVEN, professeur de droit canon à l'université catholique de Louvain, par M. DE BAVAY, Procureur-Général à la cour d'appel de Bruxelles.

Réponse à M. DE BAVAY, Procureur-Général à la cour d'appel de Bruxelles; par M. VERHOEVEN, Professeur de droit canon à l'université catholique de Louvain.

Prijs 35 Cents.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.